

ULUBURUN BATIĞI

Uluburun Batığı 1982 yılında sünger avcısı Mehmet Çakır tarafından Kaş, Uluburun Mevkiinde tespit edilmiştir. Kazı Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi ve INA tarafından yapılmıştır. Önce George Bass daha sonra Cemal Pulak' ın başkanlığında, büyük bir titizlikle 11 yıl süren sualtı kazısından çıkarılan eserler, Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi' nde Uluburun Salonu' nda sergilenmektedir. Uluburun açıklarında yapılan kazıdan çıkartılan kabuk parçaları, geç Tunç Çağı'na ait, dünyadaki en eski açık deniz gemisine aittir. Geminin yapıldığı sedir ağacının dendokronolojik tarihlenmesine göre Uluburun gemisi M.Ö 1.300'de batmıştır.

Geminin boyu yaklaşık 15 metre, eni 5 metredir ve 20 ton yük taşıdığı tahmin edilmektedir. 10 ton bakır ingot ve 1 ton kalay, geminin ana yükünü oluşturur. Ayrıca 150 adet Kenan kil kavanoz, 10 adet pitos, 3,3 ton toplam ağırlığında tek delikli 24 çıpa (bunlardan ikisi 21,9 kg. ve 25,9 kg. ağırlığında olup, büyük olasılıkla geminin demirlemesi için diğerleri de balast olarak kullanılmaktaydı), tunç aletler, devekuşu yumurtaları, mühürler (en önemlisi Nefertiti'ye ait olan), heykelcikler...

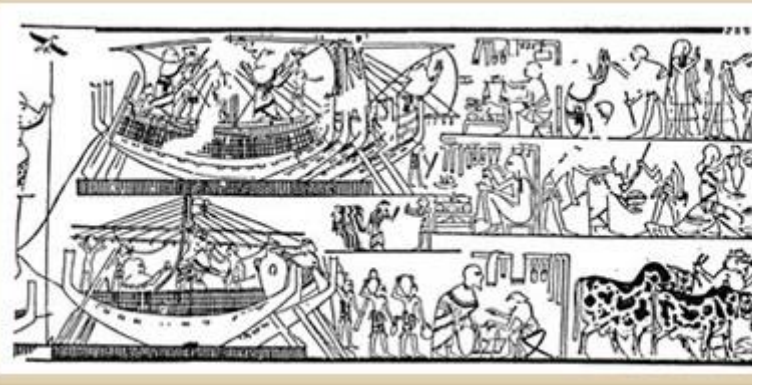
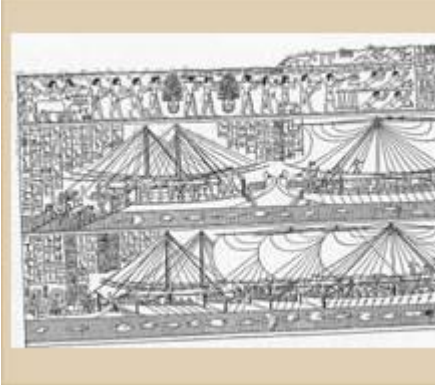
Muhtemel rotası, ya Suriye-Filistin kıyılarından ya da Kıbrıs'tan Ege'ye doğrudur.

Kazı sonuçları, Uluburun gemisinin Kenan ya da Kıbrıs yapısı olduğu yönündedir. Yapımında, sedir ağacı kullanılmıştır. Kaplama tahtaları "geçme yöntemi" ile birleştirilmiştir. Aynı yöntem, Uluburun'dan bin sene sonra Yunan-Roma gemilerinde de kullanılmıştır. Bugün yaygın olan "önce iskelet" yönteminin aksine, "önce kabuk" yöntemi ile inşa edilmiştir. Yani, önce geminin dış yüzeyi, kabuk inşa edilmiş, daha sonra içerisine iskeleti eklenmiştir.

Uluburun gemisinden daha da öncesine tarihlenen, önce kabuk ve geçme yapım tekniği ile yüzdürülmüş gemilere Eski Mısır'da rastlamaktayız. Ancak Uluburun gemisinde, bu geçmeler kavelalarla kilitlenmektedir ki bu bir iltir. Sonraları, Romalılar bu sisteme "Fenike geçmesi" diyeceklerdir. Uluburun kazısı öncesi, bilinen en eski kilitli geçme yöntemi Girne Batığı'nda kullanılmaktadır (M.Ö. 4.yy).

Uluburun Batığı'ndan çıkartılan kabuk parçalarında postaya rastlanmamıştır. Omurga geleneksel tipin tamamen dışındadır. Geminin başında ve kıcında, en geniş yerinin dörtte biri kadar daralan omurga, orta noktada, karina kısmında 2 cm kalacak şekilde kabuğun içine doğru girer. Omurganın genişliği yüksekliğinden fazladır (28cm * 22cm).

Uluburun Batığı kazı sonuçlarını ikonografik araştırmalarla birleştirmiştir. Döneme ait ikonografilerden örnekler aşağıda verilmiştir.

Punt'ta Hatshepsut'un filosu, M.Ö. 1500

Uluburun Batığı	M.Ö. 1300
Boy	15 m
En	5 m
Draft	1,4 m
Yükü	20 ton
Kaplama Kalınlığı	6 cm
Geçme Aralığı	20 cm

Geçme Ölçüleri	30*6,2*1,6 cm
Kavela Çapı	2,2 cm